

پژوهش‌نامه نقد و هابیت؛ سراج منیر ♦ سال چهارم ♦ شماره ۱۴ ♦ تابستان ۱۳۹۳

صفحات: ۱۵۹-۱۸۸

فهرستواره پایان‌نامه‌های حوزوی - دانشگاهی در موضوع سلفی‌گری و تقدیر و هابیت

اباذر نصر اصفهانی*

مقدمه

فرقه وهابیت با آنکه اندیشه استواری در میان صاحب‌نظران اسلامی ندارد، اما بر آن است تا اندیشه‌های ناستوار و متحجرانه خویش را بر سایر مسلمانان تحمیل کرده و خود را به مثابه تنها میدان‌دار اندیشه و تفکر اسلامی بقبولاند. از این رو شناخت راز و رمزها و واکاوی اندیشه‌ها و نگرش‌های این فرقه در مراکز علمی-پژوهشی، به ویژه در تحقیقات پایانی دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه ضروری به نظر می‌رسد.

آنچه پایان‌نامه‌ها را از سایر متون متمایز می‌کند، پرداختن به موضوعات بدیع و ارائه نگرش‌های نو است. بدین‌سان مسائل و موضوعات مطرح‌شده در متون پایان‌نامه‌ها غالباً بکر و دست‌اول‌اند و نگرش‌ها و رهیافت‌های ارائه‌شده از جانب آنها در نوع خود منحصر به فرد تلقی می‌شوند. بدین جهت پایان‌نامه‌ها همواره در زمره اصیل‌ترین منابع تحقیقات به شمار می‌آیند. لذا شناسایی و بهره‌مندی از متون پایان‌نامه‌ها و نیز استفاده از توان و ظرفیت نویسندگان آنها در مراکز پژوهشی لازم است. از آنجایی که رویکرد نشریه سراج منیر شناخت دقیق فرقه وهابیت و پاسخ به شبهات آنها در موضوعات مختلف است، لذا

* کارشناس پژوهشکده حج و زیارت.

abazarnasr@gmail.com

ارائه گزارش از پایان‌نامه‌هایی که با هدف شناخت و نقد دیدگاه‌های این جریان در مراکز علمی کشور تولید می‌شوند، از جمله وظایف آن است.

در این گزارش، ۲۰۲ پایان‌نامه شامل ۱۰ رساله دکتری (یا سطح چهار حوزه) و ۱۹۲ رساله در مقطع کارشناسی ارشد (یا سطح سوم حوزه) معرفی شده‌اند. اطلاعات پایان‌نامه‌ها در دو بخش دکترا (یا سطح چهارم حوزه) و کارشناسی ارشد (یا سطح سوم حوزه) تفکیک شده‌اند. هر بخش بر اساس عناوین پایان‌نامه‌ها تنظیم و مرتب شده است. نام نویسنده آثار هم پس از عنوان پایان‌نامه آمده است. نیز در قسمت معرفی اساتید راهنما، نام اول، استاد راهنما و نام دوم، استاد مشاور است.

الف. پایان‌نامه‌های دکتری یا سطح چهارم حوزه

۱. **بررسی تطبیقی عقاید سلف با وهابیت**، حسین نیک‌خواه، به راهنمایی مهدی فرمانیان، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم.
۲. **بررسی و نقد باب دوم از کتاب اصول مذهب الشیعه الامامیه**، احمد عابدی، به راهنمایی احمد بهشتی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۱، ۱۹۴ ص.
۳. **التوسل فی الكتاب والسنة**، مهدی رستم‌نژاد، به راهنمایی محمدهادی معرفت، رشته فلسفه و کلام اسلامی، مرکز مدیریت حوزه علمیه قم، ۱۳۸۱.
۴. **جایگاه سنت در مکتب اهل بیت (علیهم‌السلام) و نقدی بر فصل «سنت نزد شیعه» از کتاب اصول مذهب الشیعه الامامیه الاثناعشریه**، سید عبدالکریم حیدری، به راهنمایی محمدهادی معرفت، رشته الهیات، دانشگاه تهران، ۱۳۸۴.
۵. **زیارت و توسل و رابطه آن با توحید عبادی**، احمدحسین فلاحی، به راهنمایی احمد عابدی و مشاوره عزالدین رضائزاد، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۵.

۶. **مبانی فکری سلفیه**، مهدی فرمانیان آرانی، به راهنمایی احمد بهشتی و علی الله‌بداشتی و مشاوره احمد عابدی، دانشکده الاهیات، دانشگاه قم، ۱۳۸۸.
۷. **مناظراتی در حرمین شریفین**، سید محمد حسینی قزوینی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۲.
- این پایان‌نامه شامل مذاکرات و مباحثاتی با برخی علمای بزرگ مکه، اساتید دانشگاه ام‌القری و دانشجویان در مدینه و مکه مکرّمه است.
۸. **نزاهه القرآن عن التحریف و موازین الوهابیه**، فتح‌الله نجارزادگان، به راهنمایی محمدهادی معرفت و مشاوره سید محمدباقر حجتی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده الاهیات و معارف اسلامی، دانشگاه تهران، ۱۳۷۸.
- این رساله که به زبان عربی نوشته شده، در نقد بخشی از کتابی به نام *اصول مذهب الشیعه الامامیه الاثنی عشریه* تألیف دکتر ناصر علی قفاری یکی از دانشمندان وهابی‌مذهب است و شامل پنج فصل با این عنوان‌هاست: ادله امامی‌مذهبان بر مصونیت قرآن از تحریف؛ روایات تحریف در ترازوی نقد؛ احادیث تحریف در کتب اهل سنت؛ نگاهی به پاسخ‌های اهل سنت به اشکالات این روایات؛ نظری گذرا به پاسخ‌های امامی‌مذهبان به روایت اهل سنت).
۹. **نقد و بررسی آراء سلفیه در باره توحید و نبوت**، علی الله‌بداشتی، به راهنمایی احمد بهشتی و مشاوره طوبی کرمانی، رشته کلام و فلسفه اسلامی، دانشکده الاهیات و معارف اسلامی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۲.
۱۰. **نقد و بررسی شبهات دکتر ناصر القفاری درباره اندیشه مهدویت**، نصرت آیتی سجده‌ئی، به راهنمایی سید مسعود پورسیدآقایی و مشاوره سید محمد حسینی قزوینی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۹۲.
- ب. پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد یا سطح سوم حوزه**
۱۱. **استراتژی عربستان سعودی برای گسترش وهابیت در مناطق سنی‌نشین ایران و استراتژی ایران در تقویت شیعیان عربستان**، علیرضا حاجی علی

بیگی، به راهنمایی رضا باقی‌زاده پلامی و مشاوره محمود قیوم‌زاده، دانشگاه آزاد اسلامی واحد آشتیان، ۱۳۹۰.

۱۲. **اندیشه سیاسی سلفی‌گری در اسلام معاصر با تأکید بر طالبان و القاعده**، عبدالمجید افراخته، به راهنمایی محمدرضا احمدی طباطبایی، رشته علوم سیاسی، دانشکده علوم سیاسی و معارف اسلامی، دانشگاه امام صادق علیه السلام، تهران، ۱۳۸۷.

۱۳. **اندیشه‌های حسن بن فرحان مالکی**، سیدمحمد حیدر نقوی، به راهنمایی سیدعصام العماد و مشاوره مهدی فرمانیان، رشته مذاهب اسلامی، مجتمع آموزش عالی امام خمینی، جامعة المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۸.

۱۴. **اهل بیت علیهم السلام و تفسیر قرآن**، غلامرضا رئیسیان، به راهنمایی سید محمدباقر حجتی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشگاه قم، ۱۳۸۲.

این رساله در نقد بخشی از کتاب اصول مذهب شیعه الاثنی عشریه مربوط به صفحات ۱۵۶ تا ۱۸۰ از جلد اول آن، اثر دکتر ناصر بن عبد الله قفاری است. در این بخش سه شبهه درباره شیعه مبنی بر عدم حجیت قرآن نزد شیعه مطرح شده است.

۱۵. **بدعت از دیدگاه قرآن و حدیث**، ربابه ناظمی، به راهنمایی محمدباقر حجتی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، ۱۳۷۷.

۱۶. **بدعت در قرآن و حدیث از منظر فریقین با تأکید بر مصادیق رایج آن**، محمدجاوید نجمی، به راهنمایی احمد مرادخانی و مشاوره محمدحسن زمانی، رشته علوم قرآن و حدیث، جامعة المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۳.

۱۷. **بررسی آرای علمای شیعه و وهابی درباره توسل و شفاعت**، محمدعلی بلتستانی، به راهنمایی سید محمدرضا موسوی و مشاوره محمد کریمی، رشته فقه و معارف اسلامی، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۴.

۱۸. *بررسی اختلافات محمد بن عبدالوهاب با احمد بن حنبل*، رضا الهامی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، در حال تدوین (۱۳۹۰).
۱۹. *بررسی اعتقادات و افکار فرقه وهابیت از منظر قرآن و احادیث*، علی نصراللهی، به راهنمایی محمدعلی ربی‌پور اقدم سرایی و مشاوره نازی عبدالله‌پور، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، ۱۳۸۹.
۲۰. *بررسی اعتقادی - سیاسی پیرامون وهابیت و نظام آل سعود*، سید محسن شیخ‌الاسلامی، به راهنمایی علی اصغر حلبی و مشاوره منوچهر محمدی، رشته معارف اسلامی و علوم سیاسی، دانشگاه امام صادق ۷، ۱۳۶۸، ۱۷۱ ص.
۲۱. *بررسی بدعت و سنت از منظر قرآن و حدیث*، حسین زارع‌کار، به راهنمایی امیر توحیدی و مشاوره سید محمد رضوی، رشته الاهیات و معارف اسلامی، گرایش علوم قرآن و حدیث، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۸.
۲۲. *بررسی بسترها و ریشه‌های تروریسم در خاورمیانه (مطالعه موردی القاعده و طالبان)*، احسان نیک‌پی، به راهنمایی یحیی فوزی و مشاوره مجید بزرگ‌مهری، رشته علوم سیاسی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی علیه السلام، قزوین، ۱۳۸۹.
۲۳. *بررسی بنیاد فکری وهابیت در توحید و نقد آن*، به راهنمایی سید حسین سجادی و مشاوره عبدالرضا جمال‌زاده، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، ۱۳۹۱.
۲۴. *بررسی تأثیر اندیشه‌های سلفی برگسترش افراط‌گرایی اسلامی با مطالعه موردی مدارس اسلامی پاکستان*، رضا رستگاران، به راهنمایی محمد توحیدفام و مشاوره محبوبه پاک‌نیا، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۹۱.
۲۵. *بررسی تطبیقی افکار وهابیت با خوارج*، عابد حسین فائزی، به راهنمایی سید عصام‌الدین یحیی‌العماد و مشاوره محمدجعفر حسینیان، رشته فقه و معارف

اسلامی، مجمع عالی فقه و معارف اسلامی، جامعة المصطفی العالمیه، قم،
۱۳۸۷.

۲۶. **بررسی تطبیقی مبانی فکری و آراء کلامی علامه حلی و ابن تیمیة در باب شرک و بدعت**، عبدالمحمد شیروانی شیرینی، به راهنمایی سعید رحیمیان و مشاوره علی محمد ساجدی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شیراز،
۱۳۸۸.

۲۷. **بررسی جایگاه توسل در قرآن و احادیث**، محمد شرقی خسروشاهی، به راهنمایی نازی عبدالله پور و مشاوره علیرضا رادبین، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز،
۱۳۹۱.

۲۸. **بررسی جنبش وهابیت و تأثیر آن بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران**، محمدرضا قره جانلو، به راهنمایی مریم قره مشک غراوی و مشاوره عبدالرضا بای، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آزادشهر،
۱۳۸۹.

۲۹. **بررسی چالش های سیاسی موجود فراروی شیعه با سلفی های القاعده با تأکید بر کشورهای همسایه ایران**، سید ولی نجفی شیرازی، به راهنمایی مهدی حسنی باقری و مشاوره جمیل حسن پور، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بافت،
۱۳۸۹.

۳۰. **بررسی روابط انگلستان با وهابیت در منطقه خلیج فارس (۱۸۵۰-۱۷۵۰ م)**، اصغر متولی زاده نایینی، به راهنمایی علی اصغر منتظرالقائم و مشاوره علی اصغر کجباف، رشته تاریخ، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه اصفهان،
۱۳۹۰.

۳۱. **بررسی زمینه های سیاسی و اجتماعی گسترش وهابیت در ایران (مطالعه موردی استان گلستان)**، علی دنکوب، به راهنمایی مسعود مطلبی و مشاوره ایرج میر، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آزادشهر،
۱۳۹۰.

۳۲. **بررسی سلفی‌گری در شبه‌قاره هند**، حسن منتظری، به راهنمایی نجم‌الدین طبسی و مشاوره مهدی فرمانیان، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۸.
۳۳. **بررسی شبهات شفاعت در آیات قرآن و تفاسیر شیعه و اهل سنت**، صادق باربری محمد، به راهنمایی محمدرضا آشتیانی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۷۳.
۳۴. **بررسی شفاعت در آیات و روایات و نقد شبهات وارده بر شفاعت**، شهلا میرخانی، به راهنمایی مجید معارف و مشاوره کامران ایزدی مبارکه، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، ۱۳۸۸.
۳۵. **بررسی شیوه‌های تبلیغی و هابیت با تأکید بر فعالیت‌های عربستان**، مریم شیرین جانی، به راهنمایی حمید ملک‌مکان و مشاوره محمدهادی فلاح‌زاده، رشته مذاهب کلامی، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم، ۱۳۹۰.
۳۶. **بررسی عقاید سلفیه از دیدگاه اهل سنت**، محمد ساجدی‌نیا، به راهنمایی سیدعلی شهرستانی و مشاوره مرتضی استادی، رشته کلام اسلامی، مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان، ۱۳۸۸، ۲۶۳ص.
۳۷. **بررسی عقاید و هابیت در موضوع توحید**، اباصلت فیضی‌زاده، به راهنمایی علیرضا رادبین و مشاوره ملیحه پورستاری مهدادی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، ۱۳۹۱.
۳۸. **بررسی فقهی زیارت اهل قبور از دیدگاه مذاهب خمس**، حسن محمدی، به راهنمایی میرحسن عابدیان و مشاوره حبیب‌الله محمدی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قم، ۱۳۸۸.
۳۹. **بررسی فقهی عقاید و احکام فرقه‌های ضاله (وهابیت و شیطان پرستی)**، سمیرا قره‌جانلو، به راهنمایی غلام‌حسن دل‌اور و مشاوره حسین احمری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد، ۱۳۹۱.

۴۰. **بررسی فقهی و اعتقادی فرق وهابیت، مهرانگیز شهیدانزاد**، به راهنمایی علی مهدی زاده شهری و مشاوره میثم تارم، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد جیرفت، ۱۳۹۰.

۴۱. **بررسی قرآنی و روایی توحید و شرک از دیدگاه تشیع و وهابیت**، محمد فضلی، به راهنمایی علیرضا مختاری و مشاوره محسن زارعی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد فسا، در حال تدوین (۱۳۹۱).

۴۲. **بررسی گروه‌های سیاسی در عراق جدید و تأثیر آن بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران (مطالعه موردی جریان سلفی)**، علیرضا طحان‌منش، به راهنمایی سروش فتحی و مشاوره عبدالرضا بای، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آزادشهر، ۱۳۹۰.

۴۳. **بررسی مبانی فکری و ریشه‌های تاریخی وهابیت و نقش آن در تعارضات کنونی جهان اسلام: مطالعه موردی افغانستان و پاکستان**، علی محمد اسماعیل، به راهنمایی اکبر اشرفی و مشاوره احمد بخشایشی اردستانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، در حال تدوین (۱۳۹۱).

۴۴. **بررسی مبانی فکری و فقهی وهابیت**، احمد حمیدی، به راهنمایی سید محمدتقی علوی هشت‌جین و مشاوره کریم علی محمدی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بناب، ۱۳۸۸.

۴۵. **بررسی مبانی کلامی وهابیت در مورد توحید و شرک**، محمد ابراهیم زکی، به راهنمایی عزالدین رضانزاد و مشاوره عبدالرحیم سلیمانی، رشته فقه و معارف اسلامی، مدرسه عالی فقه و معارف اسلامی، جامعة المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۴.

۴۶. **بررسی مجموعه شبهات وهابیان درباره مهدویت**، علیرضا فخاری، به راهنمایی احمد عابدی و مشاوره فتح‌الله نجارزادگان، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، قم، ۱۳۸۸.

۴۷. **بررسی مسئله توسل از دیدگاه متفکران شیعی و وهابی**، منتظر مهدی، به راهنمایی محمدمهدی گرجیان و مشاوره عزالدین رضانژاد، رشته فلسفه و کلام، مجمع آموزش عالی امام خمینی علیه السلام، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۴، ۲۹۲ص.
۴۸. **بررسی مسئله شفاعت از دیدگاه علامه طباطبایی و فخر رازی**، علی اکبر محمدی، به راهنمایی احمد عابدی و مشاوره محمد ذبیحی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، دانشکده الهیات، دانشگاه قم، ۱۳۷۹، ۱۱۳ص.
۴۹. **بررسی مشروعیت زیارت از دیدگاه اهل سنت با نظر به شبهات وهابیت**، علی محمد قاسمی شورکی، به راهنمایی محمد ابراهیمی ورکیانی و مشاوره فاطمه توکلی، رشته مدرسی معارف اسلامی، گرایش قرآن و متون اسلامی، دانشکده الهیات و ادیان، ۱۳۹۱.
۵۰. **بررسی معیار تکفیر در مذاهب اسلامی**، عیسی باقری، به راهنمایی حسین رجبی و مشاوره رسول رضوی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۹۰.
۵۱. **بررسی مغایرت‌های فقهی وهابیت با فقه مذاهب اربعه**، توران عیوض اوغلی، به راهنمایی فرج بهزاد وکیل آباد و مشاوره جواد واحدی‌زاده، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اردبیل، ۱۳۹۱.
۵۲. **بررسی مقایسه‌ای معنا و حدود شرک از دیدگاه وهابیت همراه آرای شیعیان اثناعشری و اهل تسنن**، سید محمد مشهدی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۷۴، ۶۸ص.
۵۳. **بررسی و تحلیل تعارضات فکری وهابیت با آیات قرآن**، حسین آزاد، به راهنمایی علیرضا مختاری و مشاوره عبدالحمید عارفیان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فسا، در حال تدوین (۱۳۹۰).

۵۴. **بررسی و تحلیل فقهی جایگاه عزاداری و مرثیه و شبیهات مربوط به آن**، مریم نورپور، به راهنمایی کامران ایزدی مبارکه و مشاوره علی اکبر نایبزاده، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تاکستان، ۱۳۸۹.
۵۵. **بررسی و تطبیق تفسیر آیات صفاتی خداوند بین تفسیر المیزان و تفسیر المنار**، مظهر نعمتی، به راهنمایی عادل نادرعلی و مشاوره امیر شیرزاد، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه رازی کرمانشاه، ۱۳۸۷.
۵۶. **بررسی و نقد آرا و اندیشه‌های سلفی دکتر یوسف قرضاوی**، سید مجتبی موسوی، به راهنمایی مهدی فرمانیان و مشاوره حسین رجبی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۹۰.
۵۷. **بررسی و نقد احکام فقهی مزارها در مذاهب خمس اسلامی، ابوالفضل معینی زاده**، به راهنمایی حسین احمدی و مشاوره غلامحسین دلاور، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد، ۱۳۸۴، ۱۹۶ ص.
۵۸. **بررسی و نقد اشکالات کلامی احمد کاتب و دکتر قفاری پیرامون حدیث غدیر**، جعفر اصفهانی، به راهنمایی احمد عابدی و مشاوره علی الله‌باداشتی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، دانشگاه قم، ۱۳۸۵.
۵۹. **بررسی و نقد دیدگاه قفاری درباره جایگاه ائمه علیهم‌السلام در مکتب تشیع (فصل اول از باب دوم از کتاب اصول مذهب الشیعه)**، عبدالؤمن امینی، به راهنمایی منصور نصیری و مشاوره حسین فقیه، رشته فقه و معارف اسلامی، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۸.
۶۰. **بررسی و نقد دیدگاه محمد بن عبدالوهاب درباره معیارهای توحید و شرک**، سیده شیما انوشه، به راهنمایی علی افضلی و مشاوره حسن طارمی‌راد، رشته علوم حدیث، گرایش کلام و عقاید، دانشکده علوم حدیث، قم، ۱۳۸۸.

۶۱. **بررسی و نقد سلفیه در شمال آفریقا**، سید داریوش رحیمی، به راهنمایی مهدی فرمانیان و مشاوره احمد عابدی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۸.
۶۲. **بررسی و نقد «کشف الشبهات فی التوحید» محمد بن عبدالوهاب**، محمدحسین سبحانی، به راهنمایی عبدالرحمن سلیمانی و مشاوره احمد شجاعی، رشته فقه و معارف اسلامی، گرایش فلسفه اسلامی، مدرسه عالی فقه و معارف اسلامی، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۹.
۶۳. **بررسی وهابیت و نفوذ آن در شبه‌قاره هند**، ابوالفضل پسندیده، به راهنمایی همایون همتی، رشته روابط سیاسی (دیپلماتیک)، دانشکده روابط بین‌الملل وزارت امور خارجه، تهران، ۱۳۷۴، ۴۰۶ ص.
۶۴. **بنیاد فکری وهابیت در توحید**، محمدباقر حسن‌زاده، به راهنمایی عسگر دیرباز و مشاوره محمدجعفر حسینیان، رشته فلسفه و کلام، مجتمع آموزش عالی امام خمینی، ۱۳۸۰.
۶۵. **بنیادگرایی و امنیت: مطالعه موردی گروه‌های سلفی استان کردستان**، فردین بهرامی، به راهنمایی سید محمود نجاتی حسینی و مشاوره رضا باقی‌زاده پلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آشتیان، ۱۳۹۲.
۶۶. **پرستش در قرآن و حدیث از منظر شیعه و وهابی (با تأکید بر شبهات)**، آذر قلی‌اف، به راهنمایی ناصر رفیعی و مشاوره احمد مرادخانی، رشته تفسیر و علوم قرآن، مدرسه عالی امام خمینی، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۴.
۶۷. **پژوهشی در نقدهای علامه امینی بر منهج السنه**، میرعماد شریف، به راهنمایی امیر توحیدی و مشاوره احمدرضا غایی، رشته علوم قرآن و حدیث، گروه الهیات و معارف اسلامی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۹.

۶۸. پژوهشی موضوعی در سنت و بدعت در پرتو تعالیم مکتب اهل البیت علیهم السلام، محمدتقی فخلعی، به راهنمایی محمد واعظزاده خراسانی، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الاهیات و معارف اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۷۴.

۶۹. پیامدهای نفوذ وهابیت در کشورهای همسایه و تأثیر آن بر امنیت ملی ایران، رضا اکبری فرد، به راهنمایی محمد اخباری و مشاوره یوسف زین العابدین عموقی، دانشکده علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رشت، ۱۳۸۹.

۷۰. تأثیر اندیشه وهابیت بر روابط بین شیعه و سنی، سیروس سلاجقه، به راهنمایی مهدی حسنی باقری شریف‌آباد و مشاوره جمیل حسن‌پور، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بافت، ۱۳۹۰.

۷۱. تأثیر اندیشه‌های کلامی ابن تیمیه بر وهابیت، محمد عیسی محمدی، به راهنمایی احمد حیدرپور و مشاوره علی اصغر رضوانی، رشته فقه و معارف اسلامی، گرایش کلام اسلامی، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۶.

۷۲. تأثیر جنبش وهابیت بر اندیشه‌های دوران معاصر، پیروز قلی‌پور، به راهنمایی بهرام یوسفی و مشاوره سید محسن آل سیدغفور، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، در حال تدوین (۱۳۹۱)

۷۳. تأثیر سلفی‌گری در منطقه خاورمیانه بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۸۰-۱۳۹۰، حیدر کشاورز، به راهنمایی سید عبدالامیر نبوی و مشاوره سید محمد موسوی شاهرودی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج، ۱۳۹۱.

۷۴. تأثیر وهابیت بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران، محمدرضا اسماعیلی، به راهنمایی احمد شوهانی و مشاوره رضا باقی‌زاده، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آشتیان، ۱۳۹۱.

۷۵. **تأثیرات دوسویه وهابیت و القاعده در خاورمیانه (با تأکید بر عربستان)**،

محمدحسن امامی الطریقی، به راهنمایی احمد بخشایشی اردستانی و مشاوره اکبر اشرفی، رشته اندیشه سیاسی در اسلام، دانشکده علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۷.

۷۶. **تاریخچه پیدایش وهابیت و نقد و بررسی عقاید آن**، سید حبیب‌الله موسوی

ناسی، به راهنمایی بهرام بهرامی و مشاوره حسین مرادی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زنجان، ۱۳۸۸.

۷۷. **تبرک در نزد تشیع و وهابیت**، مسعود لعلی، به راهنمایی سید محمد رضوی و

مشاوره مجید معارف، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۳.

۷۸. **التبرک فی العقل والنقل**، یونس علی العرادی، به راهنمایی عزالدین رضانژاد،

مدرسه عالی فقه و معارف اسلامی، مرکز جهانی علوم اسلامی، ۱۳۸۵، ۱۵۶ص.

۷۹. **تبرک و جایگاه آن از دیدگاه فریقین، عبدالله اورعی مؤمنی**، به راهنمایی

رسول رضوی و مشاوره حمید کریمی، رشته فلسفه و کلام، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۹.

۸۰. **تبیین عقلانی و دینی توحید در عبادت با تأکید بر نقد کتاب تقویه الایمان**،

سید ذی‌شأن حیدر زیدی، به راهنمایی عکسر دیرباز و مشاوره کامیل راجانی، رشته کلام اسلامی، مدرسه حکمت و دین‌پژوهی مجتمع آموزش عالی امام خمینی (ره)، ۱۳۹۱.

این کتاب به بررسی توحید در عبادت از دیدگاه شاه‌اسماعیل دهلوی از نوادگان

شاه‌ولی‌الله دهلوی سلفی بر مبنای کتاب ایشان پرداخته است.

۸۱. **تحلیل تلاقی ژئوپلیتیک تشیع و وهابیت در حوزه پیرامون جمهوری**

اسلامی ایران، نادر فلاحی، به راهنمایی یوسف زین‌العابدین عموقی و مشاوره

میرعلی شفیعی عربی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رشت، در حال تدوین (۱۳۹۰).

۸۲. ترجمه البراهین الجلیه فی رفع تشکیلات الوهابیه / تألیف محمدحسن القزوینبی الحائری، اسماعیل سلیمی نمین، به راهنمایی محمود مهدوی، دانشکده الاهیات و معارف اسلامی، دانشگاه مشهد، ۱۳۴۸.

۸۳. ترجمه کتاب فرقه وهّابی و پاسخ به تُسبّهات آنها به زبان اردو، سید محمدعلی تقوی، به راهنمایی سید اسد عالم نقوی و مشاوره سید شجاعت حسین رضوی، رشته فقه و معارف اسلامی، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعه المصطفی العالمیه، ۱۳۸۴

این پژوهش، ترجمه کتاب فرقه وهّابی و پاسخ به تُسبّهات آنها تألیف سید محمدحسین قزوینبی است که خود ترجمه کتاب البراهین الجلیه فی رفع التّشکیکات الوهابیه است، که در آن مهم‌ترین شبهه‌ها و ایرادهای فرقه وهّابی به عقاید شیعه مخصوصاً مقوله توّسل و شفاعت و شرک خواندن آنها مطرح، و از لحاظ عقلی و نقلی ارزیابی شده است. نوشتار حاضر در هفت فصل و یک مقدّمه نسبتاً طولانی سامان یافته است.

۸۴. ترجمه کتاب وهابیت، مبانی فکری و کارنامه عملی (به زبان اردو)، محمد سبطین، به راهنمایی کلب‌صادق اسدی و مشاوره سید کمیل اصغر زیدی، رشته فقه و معارف اسلامی، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعه المصطفی العالمیه، ۱۳۸۴

این نوشتار، ترجمه کتاب وهابیت، مبانی فکری و کارنامه عملی تألیف آیت‌الله جعفر سبحانی به زبان اردو است، که برخی افکار وهّابیان و شکل‌گیری فرقه وهّابیت را بررسی می‌کند. کتاب مذکور در دوازده فصل تدوین شده است.

۸۵. ترجمه کتاب وهابیت، مبانی فکری و کارنامه عملی آیت‌الله جعفر سبحانی (به زبان ترکی استانبولی)، المان حسن اف، به راهنمایی شعبان داداشی و مشاوره جابر اکبرزاده، رشته فقه و معارف اسلامی، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعه المصطفی العالمیه، ۱۳۸۴.

۸۶. ترجمه و نقد فصل اول و پنجم کتاب مذهب حنبلی و ابن تیمیّه، حامد محمدیان خراسانی، به راهنمایی مهدی فرمانیان و مشاوره علیرضا قائمی‌نیا، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۹۱.
۸۷. تضاد وهابیت با دیوبندیه (وهابیت از دیدگاه دیوبندیه)، علی زنگوئی زوزنی، به راهنمایی حسین رجیبی و مشاوره مهدی فرمانیان، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۹۰.
۸۸. تطور مسئله زیارت اهل قبور در تسنن و تشیع، مجتبی صداقت، به راهنمایی مهدی فرمانیان و مشاوره محمد جاودان، رشته شیعه‌شناسی، دانشکده شیعه‌شناسی، دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی، ۱۳۹۰.
۸۹. تعامل بین دنیا و عالم برزخ از دیدگاه امامیه و وهابیه، سید محمد مهدی رضوی، به راهنمایی عسگر دیرباز و مشاوره محمد رضاپور، رشته کلام اسلامی، مدرسه عالی حکمت و دین پژوهی، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۹۱.
۹۰. تعظیم شعائر الاهی از منظر قرآن و روایات (با تأکید بر عزاداری و رد شبهات وهابیان)، امیر حسین ساقی، به راهنمایی محمد نقیب‌زاده و مشاوره حسین رجیبی، رشته فقه و معارف اسلامی، مدرسه عالی فقه و معارف اسلامی، جامعه المصطفی العالمیه، ۱۳۸۷.
۹۱. تفسیر به رأی‌ها و تضادهای عقیدتی وهابیت با قرآن کریم، معصومه ابری اوغانی، به راهنمایی فرهاد علاء‌المحدثین و مشاوره مهدی ایزدی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، در حال تدوین (۱۳۹۱).
۹۲. تکفیر شیعه: مدعیات و مستندات، عمار خزاعی فدائن، به راهنمایی فاضل و مشاوره نهایوندی، رشته تخصصی کلام اسلامی، مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان، مشهد، ۱۳۸۸، ص ۸۱.

۹۳. **تکفیر و جایگاه کلامی آن از دیدگاه علامه مجلسی و ابن تیمیه**، محمود علیخانی کشکک، به راهنمایی سید حسن اسلامی و مشاوره رسول رضوی، رشته مذاهب اسلامی، دانشگاه ادیان و مذاهب، ۱۳۹۰.
۹۴. **توحید از دیدگاه تشیع و وهابیت**، سید صادق سید حسینی، به راهنمایی احمد بهشتی و مشاوره حسین توفیقی، رشته الاهیات و معارف اسلامی، مرکز تربیت مدرس، قم، ۱۳۷۴.
۹۵. **توحید صفاتی و انحراف گروه‌های مختلف از جمله اشاعره و وهابی‌ها و نقش ائمه علیهم‌السلام**، حسن فلاح بابلی، به راهنمایی محمدحسین زالی و مشاوره حسین توفیقی، رشته الاهیات و معارف اسلامی، مرکز تربیت مدرس دانشگاه قم، ۱۳۷۱.
۹۶. **توحید عبادی از دیدگاه شیعه و اهل سنت**، سید اسد عالم نقوی، به راهنمایی احمد عابدی و مشاوره فتح‌الله نجارزادگان، دانشکده اصول الدین، قم، ۱۳۸۲.
۹۷. **توحید عبادی از دیدگاه شیعه و وهابیت**، مژگان فرجی، دانشگاه باقرالعلوم، قم، ۱۳۸۶، ۱۰۱ص.
۹۸. **توحید عبادی از دیدگاه قرآن**، محمد عارف کاشفی، به راهنمایی محمدباقر سعیدی روشن، گروه فقه و معارف اسلامی، مدرسه عالی فقه و معارف اسلامی، مرکز جهانی علوم اسلامی، ۱۳۸۴.
۹۹. **توحید عبادی از دیدگاه قرآن و روایات (بارویکرد انتقادی به نظرات ابن تیمیه)**، احمد اکبری، به راهنمایی سید محمود موسوی و مشاوره عبدالهادی مسعودی، دانشکده علوم حدیث قم، ۱۳۸۸.
۱۰۰. **توحید عبادی از منظر امامیه و سلفیه**، محمدرضا رعیتی، به راهنمایی احمد عابدی و مشاوره علی اله‌بداشتی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، دانشکده الاهیات و معارف اسلامی، دانشگاه قم، ۱۳۸۶.

۱۰۱. **توحید عبادی در قرآن و روایات با رویکرد انتقادی به نظرات ابن تیمیه**، احمد اکبری، به راهنمایی عبدالهادی مسعودی و مشاوره محمود موسوی، رشته کلام و عقاید، دانشکده علوم حدیث قم، ۱۳۸۸.
۱۰۲. **توحید از دیدگاه ابن تیمیه و علامه طباطبایی**، محمدرضا هندی، به راهنمایی احمد حیدریور، و مشاوره محمدحسین فصیحی، رشته فقه و معارف اسلامی، گرایش فلسفه اسلامی، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۷.
۱۰۳. **توحید و شرک از نظر تشیع و وهابیت**، ولی الله نوروزی مقدم، به راهنمایی احمد عابدی و مشاوره جعفر شانظری، رشته فلسفه و کلام اسلامی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه قم، ۱۳۸۰، ۱۷۴ ص.
۱۰۴. **توحید و شرک از دیدگاه سلفیه و امامیه**، شمعون حیدر، به راهنمایی محمدحسن قدردان قراملکی و مشاوره حسن رضایی مهر، رشته فقه و معارف اسلامی، مدرسه عالی فقه و معارف اسلامی، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۵.
۱۰۵. **توسل از دیدگاه قرآن و حدیث**، حمیده کبیری زاده، به راهنمایی علی قائمی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، ۱۳۷۸.
۱۰۶. **توسل از دیدگاه وهابیت و اهل سنت**، محمد عیدی، به راهنمایی علیرضا مختاری و مشاوره عبدالحمید عارفیان، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد فسا، ۱۳۹۲.
۱۰۷. **توسل از منظر قرآن و حدیث**، علی الله توکلی، به راهنمایی علیرضا مختاری و مشاوره خلیل مروج، رشته الهیات و معارف اسلامی، گرایش علوم قرآن و حدیث، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد فسا، ۱۳۹۰.
۱۰۸. **توسل در قرآن و حدیث**، فاطمه صدیق میرزایی، به راهنمایی محمدحسین تبرائیان و مشاوره محمدمهدی پورگل، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰، ۱۲۳ ص.

۱۰۹. **توسل در میان فرق اسلامی**، رباب رمضان پور، به راهنمایی عباس همایی و مشاوره ولی الله نقی پور، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد فسا، ۱۳۷۹.
۱۱۰. **توسل و تبرک از نظر اسلام**، حسین حیدری، به راهنمایی روح الله افضلی گروه و محمدعلی صفا، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد جیرفت، ۱۳۸۹.
۱۱۱. **توسل و زیارت در سیره معصومین علیهم السلام**، صحابه و تابعین، سید رضا هاشمی، به راهنمایی محمد دشتی و مشاوره سیدرضا میرمعینی، رشته فقه و معارف اسلامی، مجتمع عالی فقه و معارف اسلامی، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۵، ۱۱۵ص.
۱۱۲. **توسل و شفاعت از منظر اهل بیت علیهم السلام و وهابیت**، محمد مظفرین، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۹۲.
۱۱۳. **جایگاه امامت در مکتب اهل بیت علیهم السلام و نقدی بر فصل امامت از کتاب اصول مذهب الشیعة الامامیه الاثنا عشریه - عرض و نقد**، مهتری نادری نژاد، حوزه علمیه خواهران، قم.
۱۱۴. **جایگاه تبرک از نظر آیات و روایات**، نجمه نیک نام، به راهنمایی علیرضا مختاری و مشاوره عباس احمدی سعدی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد فسا، ۱۳۸۹.
۱۱۵. **جایگاه و تبعات سلفی گری از لحاظ سیاسی و اجتماعی در میان کردهای ایران و عراق**، سید امیر موسوی، به راهنمایی عبدالرحمن حسنی فر و مشاوره الهه ابوالحسنی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تاکستان، در حال تدوین (۱۳۹۰).
۱۱۶. **جریان شناسی تاریخی فقه سلفی**، علی بابایی آریا، به راهنمایی محمدتقی فخلعی، رشته فقه و مبانی حقوق، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۸.

۱۱۷. **جریان شناسی سلفی گری معاصر**، حسن عبدی پور، به راهنمایی غلامرضا بهروز لک و مشاوره احمد مبلغی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۹۰.

۱۱۸. **جریان های اسلامی و سقوط امپراطوری عثمانی با تأکید بر وهابیت**، سید علیرضا حسینی، به راهنمایی نجف لکزایی و مشاوره حسن حضرتی، رشته علوم سیاسی، دانشگاه باقرالعلوم، قم.

۱۱۹. **حقیقت توحید از نظر امامیه "محقق طوسی و شهید مطهری" و وهابیه "ابن تیمیه و محمد بن عبدالوهاب"**، بشیر احمد استوری، به راهنمایی حسن معلمی و مشاوره عبدالمجید زهدات، رشته فلسفه اسلامی، مجتمع آموزش عالی امام خمینی، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۷.

۱۲۰. **حقیقت توحید و شرک، محمد اکرم**، به راهنمایی محمدباقر قیومی و مشاوره کاشفی و حسن زمانی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، مدرسه عالی امام خمینی، قم، ۱۳۸۳.

۱۲۱. **حکم فقهی تکفیر از دیدگاه وهابیت**، معصومه کارگر، به راهنمایی سید حسن عاملی کلخوران و مشاوره جواد واحدی زاده، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اردبیل، ۱۳۹۰.

۱۲۲. **حیات برزخی از نظر وهابیت**، عباسعلی صالحی، به راهنمایی مهدی فرمانیان و مشاوره رسول رضوی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۹.

۱۲۳. **حیات فکری و سیاسی ابن تیمیه**، فاطمه علی پور، به راهنمایی سید حسین فلاح زاده و مشاوره محمدجعفر علمی، رشته تاریخ اسلام، دانشگاه باقرالعلوم.

۱۲۴. **درخواست شفاعت از انبیا و اولیا از منظر فریقین**، علی لیاقت، به راهنمایی سید عبدالکریم حیدری و مشاوره حسن شکوری، رشته علوم قرآن و حدیث، مجتمع عالی امام خمینی، جامعه المصطفی العالمیه، ۱۳۸۷، ۱۱۸ ص.

۱۲۵. **رابطه زعامت دینی و حکومت از دیدگاه وهابیت**، محمدجواد گوهری، به راهنمایی محمدعلی تسخیری، رشته معارف اسلامی و تبلیغ، دانشکده تبلیغ و معارف اسلامی، دانشگاه امام صادق علیه السلام، ۱۳۷۰.
۱۲۶. **رابطه عقل و دین از دیدگاه ملاصدرا و ابن تیمیه**، مدینه کرمی، به راهنمایی سعید رحیمیان و مشاوره علی محمد ساجدی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شیراز، ۱۳۸۸.
۱۲۷. **رشد رادیکالیسم سیاسی مذهبی فرقه‌ای در پاکستان و تأثیر آن بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران**، سید حامد موسوی، به راهنمایی عباسعلی رهبر، دانشکده علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۹.
۱۲۸. **زمینه‌های تاریخی پیدایش سلفی‌گری و گسترش آن در جهان اسلام (از قرن دوازدهم هجری تاکنون)**، پروین دالوند، به راهنمایی غلامحسین زرگری-نژاد و مشاوره محمد حاجی تقی، رشته تاریخ، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۸۹.
۱۲۹. **سلفیت و حقوق بشر معاصر**، ساناز بیرژندی، به راهنمایی سید فاطمی و مشاوره محقق داماد، رشته حقوق بشر، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ۱۳۹۰.
۱۳۰. **سوگواری از نظر مذاهب**، سمیه صنعتی، به راهنمایی اکبر احمدپور و مشاوره محمدتقی فخلعی، دانشکده الاهیات و معارف اسلامی شهید مطهری، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۹۰.
۱۳۱. **سیاست خارجی آمریکا در مقابله با انقلاب اسلامی ایران با تأکید بر مسئله فرقه‌گرایی وهابیت و بهائیت**، مجتبی کمری، به راهنمایی رضا جلالی و مشاوره اکبر اشرفی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، در حال تدوین (۱۳۹۱).
۱۳۲. **سیاست و عملکرد وهابیت در جمهوری اسلامی ایران: استان بوشهر**، حسن دبستانی، مطالعه موردی استان بوشهر، به راهنمایی عباسعلی رهبر، دانشگاه علامه طباطبایی، ۱۳۹۰.

۱۳۳. **سیر تاریخی پیدایش فرقه وهابیت و عملکرد آن**، عباس جعفری، به راهنمایی سید محمدهادی یوسفی غروی و مشاوره سید مهدی روحانی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، قم، ۱۳۷۹.
۱۳۴. **سیر تاریخی و اعتقادی وهابیت و پاسخ به شبهات**، ابراهیم غلامرضایی، به راهنمایی غلامحسین سعیدیان و مشاوره ستار عودی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهرری، ۱۳۸۹.
۱۳۵. **سیر تاریخی وهابیت و پاسخ به شبهات**، ابراهیم غلامرضایی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ۱۳۸۹.
۱۳۶. **شرك از دیدگاه قرآن**، داراب نبئی، به راهنمایی علی اکبر غفاری صفت، رشته معارف اسلامی و تبلیغ، دانشکده تبلیغ و معارف اسلامی، دانشگاه امام صادق ۷، ۱۳۷۰.
۱۳۷. **شرك از دیدگاه قرآن**، سید محمدحسین علم‌الهدی، به راهنمایی محمدهادی معرفت، مرکز تربیت مدرس حوزه علمیه قم، ۱۳۷۲.
۱۳۸. **شرك و ابعاد آن در قرآن کریم**، معصومه نادرزاد، به راهنمایی محمدعلی مهدوی‌راد و مشاوره احمد عابدی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده اصول دین، قم، ۱۳۷۸.
۱۳۹. **شرك و ابعاد آن در قرآن**، آقابالا مهدی‌یف، به راهنمایی محمدعلی لسانی فشارکی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۸۰.
۱۴۰. **شفاعت از دیدگاه فرق مختلف اسلامی (اشاعره، معتزله، تشیع و وهابیت)**، سعیده دربان جعفری، به راهنمایی سید حسین سیدموسوی، رشته مدرسی معارف اسلامی، دانشکده الاهیات و معارف اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۹۰.

۱۴۱. *شفاعت از دیدگاه فریقین*، محمود یارمحمودی، به راهنمایی عبدالکریم عابدینی و مشاوره حسین رجبی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۹.

۱۴۲. *شفاعت از دیدگاه قرآن و حدیث*، خسرو قنبرپور، به راهنمایی سید مهدی قریشی و مشاوره سید مهدی صالحی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوی، ۱۳۸۹.

۱۴۳. *شفاعت از منظر حکمت متعالیه و ابن تیمیه*، فاطمه راستی کردار، رشته فلسفه و کلام اسلامی، دانشگاه باقرالعلوم، قم، ۱۳۸۷.

۱۴۴. *شفاعت از نظر قرآن و حدیث*، فیروزه کریمی، به راهنمایی سیدمحمدباقر حجتی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، ۱۳۷۳.

۱۴۵. *شفاعت از نظر قرآن و نقد شبهات وارده*، طاهره سیف‌اللهی، به راهنمایی غلامحسین تاجری نسب و مشاوره قندهاری، دانشکده اصول‌الدین، قم، ۱۳۸۷.

۱۴۶. *شفاعت در قرآن. شاه ولی اصغری*، به راهنمایی محمدجعفر حسینیان، رشته فقه و معارف اسلامی، مدرسه عالی فقه و معارف اسلامی، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۱.

۱۴۷. *شفاعت در قرآن کریم*، کریم حمیدی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۹۱.

۱۴۸. *شفاعت در قرآن*، ابراهیم خلیلی، به راهنمایی حسین علوی مهر و مشاوره محمدجعفر حسینیان، رشته فقه و معارف اسلامی، مجمع عالی فقه و معارف اسلامی، ۱۳۸۰، ۲۰۲ص.

۱۴۹. *شفاعت در قرآن و روایات*، غلامعلی طلایی، به راهنمایی علیرضا مختاری و مشاوره خلیل مروج، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد فسا، ۱۳۹۰.

۱۵۰. **شفاعت در کتاب و سنت**، محمدجواد فریود، به راهنمایی مریم ایمانی خوش‌خو، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تربیت معلم، ۱۳۸۳.
۱۵۱. **شفاعت و آثار آن در زندگی انسان**، قادر باغبانی، به راهنمایی ملیحه پورستار مهدادی و مشاوره احمد امیری، رشته الاهیات و معارف اسلامی، گرایش علوم قرآن و حدیث، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، ۱۳۸۸.
۱۵۲. **شفاعت و تجسم اعمال از دیدگاه متکلمین شیعی و وهابیت**، مجتبی معتمدی، به راهنمایی عبدالرضا جمال‌زاده و مشاوره ثریا سلاخورزی.
۱۵۳. **شفاعت و توسل از دیدگاه عقل و نقل**، رقیه پناهی رجب، به راهنمایی عزیزالله فیاض صابری و مشاوره علیرضا کهنسال، رشته فلسفه و کلام اسلامی، دانشکده الاهیات شهید مطهری، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۹۰.
۱۵۴. **شفاعت و عدل الاهی با توجه به نقد وهابیون**، فاطمه مقدری، به راهنمایی موسی ملایری و مشاوره انشاءالله رحمتی، رشته فلسفه و حکمت اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۸.
۱۵۵. **شکل‌گیری وهابیت در عربستان و بحران در روابط خارجی جمهوری اسلامی ایران از سال ۱۳۵۷-۱۳۶۷**، فاطمه حاتمی، به راهنمایی محمدمهدی میرزایی و مشاوره پریچهر شاهسوند بغدادی، رشته روابط بین‌الملل، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج، ۱۳۸۹.
۱۵۶. **شیوه‌های نفوذ و گسترش وهابیت در شبه‌قاره هند**، علی‌اکبر شریفی‌نیا، به راهنمایی صادق زیباکلام و مشاوره محمدجعفر هرنندی، رشته علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکزی، ۱۳۷۷.
۱۵۷. **عقاید وهابیت از دیدگاه علمای اهل سنت**، محمد کامل، به راهنمایی محمدهادی یوسفی‌غروی و منذر حکیم، رشته فلسفه و کلام، مجتمع آموزش عالی امام خمینی، قم، ۱۳۸۴.

۱۵۸. **عقاید و هابیت کاتجزیه، ایک نئی رخ سی**، سید احمد رضوی، به راهنمایی کلب صادق اسدی و مشاوره محمدعلی رضانی، رشته فقه و معارف اسلامی، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعة المصطفی العالمیه، ۱۳۸۴.

این نوشتار ترجمه کتاب تحلیلی نو بر عقاید و هابیت تألیف محمدحسین ابراهیمی به زبان اردو است، که به تحلیل و نقد دیدگاه‌های وهابیان درباره برخی مسائل اعتقادی شیعه، مانند زیارت، توسل، شفاعت، تحریف قرآن، حجیت سیره صحابه و ... می‌پردازد و عقاید آنان را در این زمینه نقل و نقد می‌کند.

۱۵۹. **علل گسترش اندیشه سلفی‌گری در استان سیستان و بلوچستان (پس از انقلاب اسلامی)**، علی بیک نژاد، به راهنمایی محسن مدیرشانه چی و مشاوره عباسعلی آذرنیوشه، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد، ۱۳۹۰.

۱۶۰. **کتاب‌شناسی توصیفی تألیفات علمای شیعه در پاسخ به شبهات و کتاب‌های اهل سنت از صفویه تا عصر حاضر**، طاهر عباس، به راهنمایی حسین عبدالمحمدی و مشاوره عزت‌الله مولایی‌نیا، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعة المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۴.

در این رساله، ۳۱۴ کتاب از آثار که علمای شیعه در پاسخ به شبهات اهل سنت و وهابیت نوشته‌اند، معرفی شده است.

۱۶۱. **مبانی فقهی زیارت و توسل**، محبوبه ابوالحسنی نیارکی، به راهنمایی محمد حسینی و مشاوره عابدین مؤمنی، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۷.

۱۶۲. **مبانی قرآنی و روایی زیارت معصومین علیهم‌السلام و پاسخ به مهم‌ترین شبهات در این زمینه**، هادی گیاه‌پور، به راهنمایی محسن احتشامی‌نیا و مشاوره امیر توحیدی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۸، ۲۰۸ص.

۱۶۳. مفهوم تبرک بین شیعه و وهابیت، مسعود لعلی، به راهنمایی محمد رضوی و مشاوره مجید معارف، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۴، ۱۴۱ ص.

۱۶۴. مقایسه تطبیقی اندیشه سیاسی اخوان المسلمین با گروه‌های سلفی تکفیری (با تأکید بر سازمان القاعده)، رضا صداقت، به راهنمایی جلیل رحیمی جهان‌آبادی و مشاوره محسن مدیرشانه‌چی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد، ۱۳۸۹.

۱۶۵. نظریه تأویل از نظر ابن تیمیّه و علامه حلی رحمتهما، رؤیا شهابی، به راهنمایی محمدرضا ارشادی نیا و مشاوره حسین بهروان، رشته الهیات و معارف اسلامی، گرایش فلسفه و حکمت اسلامی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرمانشاه، ۱۳۸۸.

۱۶۶. نفوذ وهابیت در کشورهای همسایه و تأثیر آن بر امنیت ملی ایران، رضا اکبری فرد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، ۱۳۸۹.

۱۶۷. نقد آراء ابن تیمیّه در بحص استشفاع، مبارز ابراهیم اف، به راهنمایی ابوالفضل روحی و مشاوره عبدالحمید زهادت، رشته فلسفه و کلام، مدرسه عالی حکمت و دین‌پژوهی، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۹۱.

۱۶۸. نقد اندیشه‌های وهابیت، محمدرسور موحدی غوریان، به راهنمایی محمدرضا ضمیری و مشاوره محمدجعفر حسینیان، رشته فقه و معارف اسلامی، مجمع عالی فقه و معارف اسلامی، جامعه المصطفی العالمیه، ۱۳۸۰، ۱۷۵ ص.

۱۶۹. نقد توحید عبادی وهابیت از دیدگاه امامیه، سید محمدعلی مهدوی الحسینی، به راهنمایی عسگر دیرباز و مشاوره مهدی احدی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۸.

۱۷۰. نقد دیدگاه وهابیت درباره توحید و شرک، معصومه بازاری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری، ۱۳۹۱.

۱۷۱. **نقد دیدگاه وهابیت درباره شفاعت از منظر علامه طباطبایی**، حبیب‌الله بصیر، به راهنمایی حسین دیبا و مشاوره شعبان داداشی، رشته فقه و معارف اسلامی، گرایش کلام اسلامی، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۷.
۱۷۲. **نقد دیدگاه‌های منکران شفاعت و توسل**، عطیه اسکندر، به راهنمایی مریم حاجی عبدالباقی و مشاوره نفیسه نوید، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، ۱۳۸۹.
۱۷۳. **نقد شبهات مهدویت در کتاب‌های اصول مذهب الشیعه الاثنی عشریه (القفاری) و الامام الامهدی (احمد الکاتب)**، علیرضا برادران افتخاری، به راهنمایی محمد جاودان و مشاوره علیرضا ایمانی، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم، ۱۳۹۰.
۱۷۴. **نقد عقاید و آرای وهابیت در مسئله توسل با استفاده از قرآن و سنت پیامبر اکرم ﷺ**، سید مصطفی مناقب، به راهنمایی محمدتقی دیباری و محمدعلی مهدوی‌راد، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده الاهیات و معارف اسلامی، دانشگاه قم، ۱۳۸۶.
۱۷۵. **نقد مبانی و آرای وهابیت از دیدگاه محمد سعید رمضان البوطی، حسن بن فرحان مالکی، محمد بن علوی مالکی، حسن سقاف**، علی رئیسی، به راهنمایی رسول رضوی و مشاوره سید شرف‌الدین ملک حسینی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۹۲.
۱۷۶. **نقد و بررسی ابن تیمیه و روش او در حدیث**، سعید حماد، به راهنمایی فتح‌الله نجارزادگان و مشاوره احمد عابدی، دانشکده اصول‌الدین قم، ۱۳۸۳.
۱۷۷. **نقد و بررسی اتهام غلو به شیعه از کتاب علماء الشیعه یقولون**، اکرم منتظری هدشی، به راهنمایی غلامحسین تاجری‌نسب و مشاوره سید محسن میرباقری، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده اصول‌الدین، تهران، ۱۳۸۵.

۱۷۸. **نقد و بررسی احکام فقهی مذهب وهابیت**، نرجس تقوایی نخجیری، به راهنمایی محمدعلی قربانی و مشاوره زین العابدین قربانی، رشته الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد لاهیجان، ۱۳۹۱.

۱۷۹. **نقد و بررسی افکار ابن تیمیه در قرآن و حدیث**، جعفر تابان، به راهنمایی محمود فاضل مطلق یزدی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۹۱.

۱۸۰. **نقد و بررسی اندیشه وهابیت در مسئله توحید و لوازم آن**، خادم حسین حبیبی، به راهنمایی علی اکبر بابایی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام، قم، ۱۳۸۱.

۱۸۱. **نقد و بررسی تطبیقی نظر امامیه و سلفیه در موضوع امامت**، محمد حسین مخلصی، به راهنمایی شعبان داداشی، رشته فقه و معارف اسلامی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام، قم، ۱۳۸۵.

۱۸۲. **نقد و بررسی تفکر وهابیت از نظر علما و صاحب نظران اهل سنت**، حسین هادی نژاد، به راهنمایی علیرضا مختاری و مشاوره خلیل مروج، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد فسا، ۱۳۸۸.

۱۸۳. **نقد و بررسی دیدگاه دکتر قفاری درباره امامت، فصل اول، باب ثالث (اصول مذهب الشیعه الامامیه الاثنا عشریه)**، طاهر علیجان، به راهنمایی سید محمدرضا موسوی و مشاوره محمد کریمی، رشته فقه و معارف اسلامی، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعه المصطفی العالمیه، ۱۳۸۵.

نوشتار حاضر، به بررسی بخشی از دیدگاه‌های ناصرالدین قفاری، یکی از عالمان اهل سنت با گرایش‌های وهابی‌گری می‌پردازد. و نقدهای وی در اعتقادات شیعه امامیه در زمینه امام و ویژگی‌های او و مبانی و اصول حاکم بر امامت را ارزیابی می‌کند.

۱۸۴. **نقد و بررسی دیدگاه‌های ابن تیمیه در مورد آیات مربوط به حضرت علی علیه السلام**، عبدالرزاق علی دوست، به راهنمایی محمدرضا ضمیری و مشاوره

مهدی فرمانیان، رشته مذاهب اسلامی گرایش کلام اسلامی، معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۹.

۱۸۵. **نقد و بررسی دیدگاه‌های سلفی بن باز**، ابراهیم قاسمی، به راهنمایی حمید ملک‌مکان و مشاوره مصطفی سلطانی، رشته مذاهب اسلامی، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم، ۱۳۹۰.

۱۸۶. **نقد و بررسی دیدگاه‌های عبدالجبار معتزلی، ابوبکر باقلانی، ابن تیمیه و محمد بن عبدالوهاب درباره امامت**، سید جواد وحیدی، به راهنمایی سید محمدرضا موسوی و مشاوره حسین فقیه، رشته فقه و معارف اسلامی، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۴.

۱۸۷. **نقد و بررسی شبهات پیرامون توسل از دیدگاه قرآن و سنت**، ولی اف، به راهنمایی شعبان داداشی، رشته فقه و معارف اسلامی، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۷.

۱۸۸. **نقد و بررسی شبهات جدید وهابیت بر غدیر**، علی شریفی، به راهنمایی احمد عابدی و مشاوره خلیلی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده اصول‌الدین قم، ۱۳۹۰.

۱۸۹. **نقد و بررسی شبهات وهابیت در مسئله مهدویت**، مریم خطی، به راهنمایی احمد عابدی، و مشاوره برقی، رشته فلسفه و کلام اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه قم، ۱۳۸۶.

۱۹۰. **نقد و بررسی مبانی فقهی وهابیت در تخریب قبور ائمه و شفاعت توسل و تبرک**، راضیه سادات علوی، به راهنمایی ولی‌الله ملکوتی‌فر و مشاوره سیدحسین موسوی‌راد، ۱۳۹۲.

۱۹۱. **نقش بنیادگرایی (وهابیت) در آسیای مرکزی و قفقاز**، حسینعلی انتظاری، به راهنمایی حبیب‌الله ابوالحسن شیرازی و مشاوره الهه کولایی، رشته علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۹.

۱۹۲. نقش دولت سعودی در گسترش وهابیت در کشورهای هم‌جوار (پاکستان، بحرین) در يك دهه اخير، مجید ساقی، به راهنمایی اصغر پرتوی و مشاوره مهدی خوش خطی، رشته علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زنجان، ۱۳۹۱.

۱۹۳. نقش فرقه‌گرایی مذهبی (وهابیت) در روابط جمهوری اسلامی ایران و پاکستان، رضا علی اکبرپور، به راهنمایی ابومحمد عسکرخانی، رشته روابط بین‌الملل، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، ۱۳۷۶.

۱۹۴. نقش و جایگاه مطوعین وهابی در بسط و تثبیت دولت‌های اول تا سوم سعودی، محمدحسین رفیعی، به راهنمایی ولی‌الله برزگر کلیشمی، دانشکده الاهیات و معارف اسلامی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی علیه‌السلام، قزوین، ۱۳۹۰.

۱۹۵. نقش واسطه‌ها در عالم، روح‌الله خدادادی، به راهنمایی محمدباقر مرتضوی‌نیا و مشاوره عبدالرحیم سلیمانی، مرکز مدیریت حوزه علمیه قم، ۱۳۸۹.

۱۹۶. وهابیت از دیدگاه اهل سنت، خیرالله نیک‌خواه کیارمشی، به راهنمای حسینی قزوینی و مشاوره خسروپناه، رشته فلسفه و کلام اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۸.

۱۹۷. وهابیت، پیدایش سیر تاریخی و آراء، نادر مجدنی، به راهنمایی عبدالحسین لطیفی و مشاوره سیدعبدالمجید حیرت سجادی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر ری، ۱۳۹۲.

۱۹۸. وهابیت، مبانی فکری و کارنامه عملی، المان حسن‌اف، به راهنمایی شعبان داداشی و مشاوره جابر اکبرزاده، رشته فقه و معارف اسلامی، مجتمع آموزش عالی فقه، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۴.

این نوشتار، ترجمه کتاب وهابیت، مبانی فکری و کارنامه عملی تألیف آیت‌الله جعفر سبحانی به زبان اردو است، که به نقد برخی افکار وهابیان و شکل‌گیری فرقه وهابیت می‌پردازد. کتاب مذکور در سیزده فصل تدوین شده است.

۱۹۹. وهابیت و آثار سوء ناشی از تعارض آن با آموزه‌های دینی، زهرا انصاری، به راهنمایی محمدحسین صائینی و مشاوره فرهاد ادیسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فسا، ۱۳۹۰.
۲۰۰. وهابیت و اماکن مقدسه از آغاز تا قرن بیستم، مریم عزیزیان، به راهنمایی حسن حضرتی، رشته تاریخ، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۶.
۲۰۱. وهابیت و نفوذ در آفریقا، ولی‌الله محمدی نصرآبادی، رشته علوم سیاسی و روابط بین‌الملل، دانشکده روابط بین‌الملل وزارت امور خارجه، تهران، ۱۳۶۷.
۲۰۲. الوهابیه بین الاعتدال و التفريط، حسنعلی تی باکانا، به راهنمایی محمدباقر قیومی و مشاوره عصام العماد، مجتمع آموزش عالی امام خمینی، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۹۲.